

Implementatie van het spijbelactieplan: welke stappen zijn er al gezet...

1. Communicatieacties naar het grote publiek

- a. **spijbelinleg:** brochure met beknopte nieuwe spijbelcijfers, 10 interviews met verschillende actoren uit het spijbelactieplan en boxjes met achtergrondinfo/ wetgeving. Leerkrachten, artsen, aanspreekpunten van de lokale politie, enzovoort krijgen deze in de loop van deze week in de bus.
- b. **website leerplicht:** www.ond.vlaanderen.be/leerplicht als draaischijf voor informatie over het spijbelactieplan en leerplicht in het algemeen. Vanaf nu online.
- c. **brochure leerrecht-leerplicht 2007:** update van de brochure voor ouders, aangepast aan de meest recente afspraken en regelgeving.
- d. **artikels in verschillende tijdschriften van Klasse: Naast de spijbelinleg in Klasse voor Leerkrachten besteden ook Klasse voor Ouders, Maks! en Yeti in november aandacht aan spijbelen (=horizontaal thema).**

2. communicatieacties naar specifieke doelgroepen

- a. **bladwijzer voor huisartsen:** naar de artsen wordt samen met de brochure ook een bladwijzer verspreid voor in hun voorschrijfboekje met 6 vragen en antwoorden op die hen aanmoedigen om scholen te helpen bij het detecteren van spijbelen.
- b. **aandacht voor actoren op de website:** De website besteedt ruim aandacht aan de rol van de verschillende actoren in het spijbelplan. Bedoeling is dat al deze partners op de site alle informatie die voor hen van belang is, makkelijk kunnen terugvinden en goede praktijkvoorbeelden ter inspiratie kunnen raadplegen.

3. koppeling schooltoelagen aan aanwezigheden

Vanaf dit schooljaar is de procedure om een schooltoelage aan te vragen vereenvoudigd en hebben meer leerlingen in het secundair onderwijs recht op een schooltoelage. Vanaf 2008-2009 hebben ook leerlingen in het basisonderwijs recht op een schooltoelage. We hopen zo het naar schoolgaan te stimuleren en de financiële drempels te verlagen.

Aangezien het gaat om een schooltoelage hebben we het krijgen van deze toelage gekoppeld aan ingeschreven en regelmatig aanwezig zijn op school. Wanneer men in het secundair en het lager onderwijs twee schooljaren op rij meer dan 30 halve dagen problematisch afwezig is, dan vorderen we de schooltoelage terug. Voor het kleuteronderwijs kijken we niet naar de afwezigheden, maar naar het aantal halve dagen dat de kleuter aanwezig was.

4. specifiek actieplan voor kleuterparticipatie

Onderzoeken tonen aan dat zo vroeg mogelijk en zo regelmatig mogelijk naar school gaan (vooral voor de sociaal zwakkeren), belangrijke positieve effecten heeft op de ontwikkeling van kinderen. Daarom werd rond kleuterparticipatie een aparte nota met acties opgesteld. Het huidige schooljaar werd bovendien uitgeroepen tot 'Jaar van de Kleuter'.

Eén van de opvallendste maatregelen is de uitbreiding van het aantal extra lestijden dat scholen krijgen ten gevolge van de aangroei van de kleinste kleuterklassen in de loop van het schooljaar. Dit effect was reeds van bij het begin van het schooljaar merkbaar. Er werden 642 extra lestijden toegekend, wat een bijna verdubbeling is t.o.v. het oude systeem (338 extra lestijden).

5. protocol huisartsen – databank 'zoek je CLB-arts'

Op 22 maart 2007 sloten minister Vandenbroucke, de medische sector en de onderwijswereld een samenwerkingsprotocol af waarin elk van hen een aantal engagementen op zich nam rond de aanpak van spijbelen en schoolverzuim. Om regionale contacten tussen huisartsen, kinderartsen en CLB-artsen te stimuleren in functie van een optimale afstemming in individuele dossiers ontwierpen we een databank waarin alle artsen op een eenvoudige manier kunnen opzoeken wie de CLB-arts is van hun patiënt. Zo kunnen ze contact opnemen wanneer ze vermoeden dat problemen op school de eigenlijke redenen zijn om een medisch attest te vragen.

6. dezelfde codes in het basisonderwijs en het secundair onderwijs

In functie van een grotere uniformiteit tussen de regelgeving met betrekking tot medische attesten in het basisonderwijs en het secundair onderwijs werd de regelgeving rond afwezigheden in het kader van ziekte aangepast. Ook voor time out en rouwperiodes gelden vanaf dit schooljaar uniforme afspraken in het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

7. hergo en time out stevig verankerd

Time out en Herstelgericht Groepsoverleg op school (HERGO) werd structureel verankerd in Vlaanderen. De projecten die voor dit aanbod gesubsidieerd worden door de departementen Onderwijs & Vorming en Welzijn, Volksgezondheid & Gezin, worden nauw opgevolgd en begeleid. Vorig schooljaar werden 621 jongeren effectief begeleid door 14 projecten voor korte time out en 180 jongeren door 6 projecten voor lange time out. Ook dit jaar ontvangen de geselecteerde projecten middelen.

8. goede afspraken met de aanspreekpunten bij politie en justitie

Sinds september 2006 beschikt elk parket, in het kader van de hervorming van de wet op de jeugdbescherming, over de ondersteuning van een criminoloog die 3 belangrijke opdrachten vervult, waaronder het uitwerken van samenwerkingsverbanden met scholen en CLB's inzake spijbelgedrag. Bij de start van hun opdracht informeerden wij de Vlaamse parketcriminologen over het spijbelactieplan en de controleprocedures voor de opvolging van de leerplicht. Intussen werden met deze parketcriminologen ook uniforme afspraken gemaakt over het doorsturen van ernstige spijbeldossiers door het ministerie van onderwijs & vorming en het geven van feedback door het parket.

Op 7 juli 2006 werd in de ministeriële omzendbrief PLP 41 onder meer bepaald dat elke lokale politiezone een aanspreekpunt moet aanduiden voor de scholen in haar zone en dat er een partnerschap met de scholen moet worden aangegaan. Procedures voor doorverwijzing en samenwerking worden vastgelegd in een overeenkomst. In de eerste plaats op het vlak van jeugdcriminaliteit maar ook m.b.t. spijbelgedrag kunnen samenwerkingsafspraken over het doorgeven van informatie over spijbelaars en over een gezamenlijke aanpak van de problematiek worden gemaakt. Op heel wat plaatsen werden al dergelijke samenwerkingsprotocollen afgesloten. Wij volgden deze evolutie het afgelopen schooljaar nauw op en informeerden de aanspreekpunten politie per provincie over onze visie op hun rol in de spijbelaanpak.

9. een duidelijke rol voor de lokale besturen

In het nieuwe decreet Flankerend Lokaal Onderwijsbeleid wordt in een aantal artikelen uitdrukkelijk verwezen naar de rol van de lokale besturen op het vlak van de controle van de leerplicht, het aanpakken van spijbelgedrag en het verhogen van kleuterparticipatie. Deze artikels vervangen en verruimen de opdracht van de gemeenten die oorspronkelijk was ingeschreven in de wet op de leerplicht.

Samen met de VVSG worden de lokale besturen en diensten, zoals stadsbesturen en -diensten, lokale politie en OCMW, geïnformeerd over het spijbelactieplan en de rol die zij hierin kunnen spelen.

10. een snellere en efficiëntere leerplichtcontrole door het Vlaams Ministerie van onderwijs en vorming

leerplichtcontrole derde schooldag

Dit jaar is voor de eerste maal aan alle kleuterscholen met leerplichtige leerlingen en aan alle lagere en secundaire scholen in Vlaanderen gevraagd om een zending te doen van de afwezigheden tijdens de eerste drie schooldagen van het schooljaar. Op die manier willen we aan ouders een belangrijk signaal geven, nl. dat het schooljaar begint op (in dit geval) 3 september en dat het heel belangrijk is om die start niet te missen.

andere aanpassingen aan de controle op de leerplicht

Alle leerplichtige jongeren worden gecontroleerd bij de controle op de leerplicht, en niet enkel bepaalde leeftijdscategorieën zoals in het verleden.

Door versnellingen in de eigen procedure op de leerplicht hebben we enerzijds een deel van de ouders vroeger dan de vorige schooljaren een signaal kunnen geven dat de leerplicht centraal wordt opgevolgd. Anderzijds hebben we er ook voor kunnen zorgen dat steden en gemeenten minder belast worden.

- De regelgeving huisonderwijs wordt voor beide niveaus strikt toegepast: vanaf 2 negatieve controles moet de leerling terug in een (erkende/gesubsidieerde) school ingeschreven worden.
- De wet op de leerplicht werd aangepast zodat ook kinderen die zijn ingeschreven in het wachtregister na de 60ste dag onder de leerplicht vallen.